

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

UKA2019/139

Tillie Martinussen

10. oktober 2019

Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aqqqissuusaanera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 27, 18. november 2010-meersumi § 3, imm. 2 naapertorlugu nalunaarusiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarutip minnerpaamik imarissavai atorfiup illersugaanera aammalu katsorsartittut pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkat. Soqutigisaqartut attuumassuteqartut nalunaarutip imarisassaanik suliaqarnermi akuutinneqassapput.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqtigiit)

Aamma tarnip pissusaanik ilisimasallinnik namminersortunik nakkutilliinerup qulakkeerneqarnissaa pitsaalluinnartuuvoq, isumarluinnarpugullu tamanna atuutilersinneqassasoq. Aamma isumaqarpugut tarnip pissusaanik ilisimalittut taaguut isumaqassasoq.

Kisiannili tarnip pisusaanik ilisimasallit nunatsinniittut ajornartorsiuteqarput.

Nunatsinni tarnip pissusaannik illisimasallit qassiunersut nalunaarsuisoqarnikuunngilaq, ilaatigut tarnip pisusaanik ilisimasallinnik nakkutilliisoqannginnera pissutaalluni.

Tamassuma misissorneqarnissaanik pisariaqartitsivugut.

Aamma suliamik ingerlatsinermi isumasiueqatigiittarnissaq, suliamik ingerlatsiviit nunatsinnilu tarnip pissusaanik ilisimasallit misilittakkaminnik paarlaasseqatigiiffigisaannik katersuuttarnissanik pisariaqartitsisoqarpoq.

Suliamik ingerlatsisut tapersorsorneqarluni oqaloqatigineqartarnissa ilitsersorneqartarnissalu aamma pisariaqartinneqarpoq. Taakku amigaataasorujussuupput.

Tarnip pissusaanik ilisimasalittatsinnut immikkut ajornartorsiut alla tassaavoq, tarnip pissusaanik ilisimasallit allallu inuit kingunerluutaannik oqaloqateqarnermillu, pingaartumik katsorsaasarnermik, suliaqartut sullitamik suliffiup avataani akuttunngitsumik naapikkaangamikkat attavigineqartannginnissamik pisariaqartitsinermik ataqqinissaanik pisariaqartitsisoqartorujussuupput.

Aamma ajornartorsiut ilisimaneqarluartoq tassaavoq napparsimasut ajortumik katsorsarneqarlutik misigisimagunik naammagiittaalliorfissaqannginnerat.

Tamassuma kinguneraa pisariaqartumik tapersorsorneqarlutik oqaloqatigineqartarnissap, isumasiueqateqartarnissap napparsimasunik pitsaasumik katsorsaasarnissap qulakkeerneqarnissaannik suliniuteqartorujussuarnik peqqissaarluuqqissaartunik tarnip pisusaannik ilisimasalittaqartugut.

Tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata tarnit pillugit ilisimasallit pillugit inatsiseqarnissaa, taaguummik illersuinissaq, naammagittaarlorsinnaanermut periarfissaqarnissaq aamma Kalaallit Nunaanni nakkutilliinissaq pimoorullugit suliniutiginikuuaat, kingullermik 2016-imi. Ilaatigut oqaatigaat tarnip pisusaanik ilisimassallit pillugit nunani avannarlerni tunngaviit Kalaallit atuutereersut, taamaammallu inatsisilerinermut tunngasut kisiisa suliarinikuullugit.

Tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata, Kalaallit Nunaanni immikkoortortaqartup tamassuma atuutilersinneqarnissaan, suliasamik suliaqarnermi tunngavissiaartik qulaani sammisa pillugit Namminersorlutik Oqartussat suleqatigikuuua.

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

Tamannali Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup inissisimanissaa/sulissai paasinierneqaqqaartussaammata unitsinneqarallarluni.

Suliap unittuuvissimaneratut isikkoqarpoq, taamaammat qaqeqqinneqarmat iluarisimaarnaqaaq.

Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqaatigisaatut siunnersuut arlaleriarluni saqqummiunneqartarnikuuvoq. Atorfissaqartinneqarmammiuna taamaaliortoqartoq.

Namminersortuulluni ingerlatsinermi, kommunini aamma Namminersorlutik Oqartussani sulinermi, suliamik ingerlatsinermik isumasioqatigiinnerni ilinniartitsinernilu, suliffeqarfinni, PPR-mi pisoqqami, MISI-mi, MIO-mi, Saaffimmi ajoraluartumik atorunnaarnikumi ilisimasaqarfinnilu allani tarnip pissusaanik ilisimasallit pikkorissut atorfeqarfigisaanni periarfissaq una oqallisigineqartarnikuuvoq, aamma amerlanerpaat pitsaanerpaamik ikiorneqarsinaanerat, pingartumik tarnip pissusaanik ilisimasalinnit ikiorneqarnissaq.

Ajornartorsiutit taakkuujuaannarnikuupput; pisortani aningaasarsiat appasissut, tapersorsorneqarluni oqaloqatigineqarnissamut pissutsit ajortut, ilinniaqqinnissamut periarfissat ajungaatsiartut – sumi atorfeqarneq apeqquataalluni – suliassat artornartut piffissat ilaanni sulissat annertutillugit pigajuttartut. Aap, 1999-imi maani Inersuarmini taamatut oqallinneq aallartipparput. Imaasinnaavoq oqallinneq qangali pisimasoq, aammali taamaappoq elektroniskinngorlugu nassaarinissaa taamaappoq.

Ajornartorsiutit tassaapput; tarnip pissusaanik ilisimasalittut atorfik illersorneqassaaq, taamalilluni inummut Danmarkimi universitetimi assigisaaniluunniit tarnip pissusaanikilisimalittut kandidatitut ilinniarsimasumut atorneqarsinnaaniassammat. Pitsaassutsikkut

Tamassuma saniatigut tassunga atatillugu akuersissuteqartarneq tapersersuillunilu oqaloqateqartarneq pillugit Danmarkimik suleqateqartoqarsinnaanersoq oqallisigissavarput. Ullumikkummi taamatut aaqqissuisoqarnikuunngilaq. Tamanna pisinnaanersoq paasinierneqartariaqarpoq. Akuersissummik piniarnerminni angerlarlutik sulinissaat pisariaqartipparput. Aamma Danmarkimi Psykolognævnetum tunniunneqarsinnaassaaq, taamaalilluta tamanna Danmarki suleqatigalugu aaqqiivigisinnaagutsigu nammineq aaqqiissutissatsinnik nassaarniarnissarput suli ukiuni 20-ni utaqqissanatigut.

Nunatsinni nakorsaanerup tamanna pillugu iliuuseqarsinnaanera iliuuseqartariaqarneralu killeqarpoq, aamma suliamik ingerlatsinermi sulisoqarniarnikkullu.

Tassa Naalakkersuisut toqqortaminni ilisimasat pigisaat atorlugit suliart arlaatigut annertunerusumik annikinnerusumilluunniit paasinarsisinneqarsimareertussaagaluit qulaajaaffigineqartariaqarput Naalagaaffeqatigiinnermi taamtut suleqatigiittoqartariaqalerpoq.

Dansk Psykologforeningi, aamma Kalaallit Nunaanni Immikkoortortaqartoq, pitsaasorpassuarnik inassuteqaateqarsimassaaq, taamaammat aamma taakku takorusuttorujussuuagut, isumaqarpugullu Naalakkersuisut tamanna sukkanerpaamik sulissutigissagaat.

Taamatut naatsumik oqaaseqarluta siunnersuutip uuma piffissap akornani ataatsimiititaliami suliaritillugu, Naalakkersuisullu siunnersuutaat siunnersuummut ilanngullugit, akuerineqarnissa inassuteqaatigaarput

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

Ataatsimiititaliaq taamaaliluni Naalakkersuisut siunnersuuteqartullu siunnersuutaasa ataatsimoortinnissaannut allannguutissatut siunnersuutissamik pitsaasumik suliaqarsinnaavoq, eqqarsaatigigaanni paasissutissarpassuarnik pissarsisoqareernikuusoq, tasanilu suliaasaq tassaanerussaagunarpoq suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiornissaq ilisimasareriikkallu nutarternissaat. 1999-imiit 2017-imut. Tassa inatsit una piffissami qinigaaffiusumiyani piviusunngortinneqartariaqarpoq. Atorfissaqartinneqarpoq.